

Taavi Soininvaara

SHIVAN SILMÄ

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

Text and data mining prohibited.

Copyright © Taavi Soininvaara ja Kustannusosakeyhtiö Otava 2026

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

ISBN 978-951-1-51952-2

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2026

PÄÄHENKILÖT SEKÄ KESKEISET TOIMIJAT JA TERMIT

Akram, Mariam Afganistanilainen pakolainen

Akram, Noor Mariam Akramin äiti

Alapuro, Erno Suojelupoliisin tiedonhankintayksikön
päällikkö

Barakat, Yasmin Tom Rodmanin kotiapulainen

BK Itävallan keskusrikospoliisi

BKA Saksan keskusrikospoliisi

BLKA Baijerin vapaavaltion rikospoliisi

BND Saksan ulkomaantiedustelupalvelu

Boroday, Boris FSB:n Münchenin tiedusteluaseman
päällikkö

Brody, Josh Damon Markerin avustaja

Devi, James (= Marker, Damon) JD Global

-konsultointiyhtiön johtaja ja omistaja

DIA Yhdysvaltain asevoimien tiedustelupalvelu

Domin8 Yksityinen, kansainvälinen sotilasalan yritys

FBI Yhdysvaltain liittovaltion poliisi

Friedman, Samuel Antwerpeniläinen timanttikauppias

FSB Venäjän liittovaltion turvallisuuspalvelu

Greenberg, William Yhdysvaltalainen liikemies.

Demokraattisen puolueen vaikuttaja

GRU (G.U.) Venäjän liittovaltion sotilastiedustelupalvelu

Guoanbu (MSS) Kiinan tiedustelupalvelu = Kiinan
turvallisuusministeriö

Hauser, Joakim Baijerin rikospoliisin päällikkö

HPL Helsingin poliisilaitos

Illegaali Väärän henkilöllisyyden turvin ulkomailla asuva
vakooja

Jaatinen, Ossi Keskusrikospoliisin rikosteknisen laboratorion tutkija

JD Global Damon Markerin johtama konsultointiyritys

Jokela, Esa Rikosylikonstaapeli. Keskusrikospoliisin henkirikostutkintayksikkö

Kaitue, Olga Suojelupoliisin tiedusteluyksikön päällikkö

Ketonen, Jussi Suojelupoliisin entinen päällikkö. Nelli Ratamon äidinäidin leski

Kurki, Paula Suomen Unkarin-suurlähettiläs

Kutonen Britannian ulkomaantiedustelupalvelu SIS. Tunnetaan myös nimellä MI6

Landhaus Itävaltalainen maalaistalo

Legenda Sepitetty elämäntarina, jota väärennetyt asiakirjat tukevat

Levola, Liisa-Maija Noor Akramin ystävä

Linden, Elina Rikoskomisario. Keskusrikospoliisin henkirikostutkintayksikkö

Liu, Michael ("Everyman") Palkkatappaja
LU Länsi-Uudenmaan poliisilaitos

Lukkari, Saara Suojelupoliisin terrorismintorjuntayksikön päällikkö

Marker, Damon (= Devi, James) JD Global
-konsultointiyrityksen johtaja ja omistaja

Mettälä, Pyry Rikoskonstaapeli. Keskusrikospoliisin henkirikostutkintayksikkö

MSS (Guoanbu) Kiinan tiedustelupalvelu = Kiinan turvallisuusministeriö

Mujahideen-taistelija Islamilainen uskonsoturi

Naryškin, Sergei SVR:n johtaja

NSA Yhdysvaltain kansallinen turvallisuusvirasto

Puhakkala, Ville Mariam Akramin miesystävä

Radulov, Vitali FSB:n avustaja Suomessa

Ratamo, Arto Osastopäällikkö, päällikön avustaja.
Suojelupoliisi

Ratamo, Nelli Arto Ratamon tytär. Psykologian opiskelija

Residentti Tiedusteluaseman päällikkö

Rissanen, Kerkko Gemmologi. Jalokivialan asiantuntija

Rodman, Tom Domin8-yhtiön johtaja ja pääomistaja

Sarpala, Tommi Suojelupoliisin vastatiedusteluyksikön
päällikkö

Simigin, Rinat FSB:n Pietarin vastatiedusteluyksikön
päällikkö

SIS Britannian ulkomaantiedustelupalvelu

Steinmetz, Ariel ("Reuters") Antwerpeniläinen
timanttikauppias

Susisoturi Kiinan etua aggressiivisesti ajava henkilö

SVR Venäjän liittovaltion ulkomaantiedustelupalvelu

Taliban Afganistanissa ja Pakistanissa toimiva
sunnimuslilmainen ääriliike

Teppödama (Tykinkuula) Yhtä tehtävää suorittamaan valittu
yakuza-organisaation tappaja

Teräväinen, Arvo Koneinsinööri, ufotutkija

Tessely, Sándor Unkarin rikospoliisin apulaispäällikkö

Uap (Unidentified aerial phenomena) Tunnistamaton
ilmailmiö

Uso (Unidentified submerged object) Tunnistamaton
vedenalainen esine

Uvarov, Gennadi SVR:n yksikön 39949 komentaja

Veritnantti Konfliktialueelta löydetty, sodan tai kapinan
rahoittamiseksi myytävä timantti

Virkki, Tuula Rikoskonstaapeli. Keskusrikospoliisin
henkirikostutkintayksikkö

Wrede, Erik ("Skotti") Suojelupoliisin päällikkö

Yakuza Japanilainen rikollisjärjestö tai sen jäsen

*Maailma on lähempänä ydintuhoa
kuin koskaan aikaisemmin.*

Yhdysvaltain kansallinen tiedustelujohtaja
Tulsi Gabbard, 4. lokakuuta 2025.

*Kolmas maailmansota on jo alkanut
hybridisodankäynnin muodossa.*

Venäjän liittovaltion entinen pääministeri
Sergei Stepas̄in, lokakuu 2025.

PROLOGI

Uhri

SUNNUNTAI 30. ELOKUUTA /
MYLLY, SUOMEN JA VENÄJÄN RAJAVYÖHYKE

Mariam Akram oli pelännyt viimeisten vuosien kuluessa henkensä puolesta Heratin vankilassa Afganistanissa enemmän kuin tarpeekseen. Mutta vaeltaminen yksin keskellä täysikuun valaisemaa öistä sekametsää jossakin Venäjän ja Suomen rajan tuntumassa nosti mieleen kauhuja, joita hän ei aiemmin ollut joutunut ajattelemaan. Hänen laittoman rajanylityksensä järjestellyt venäläinen ammattirikollinen, Vasili, ei ollut maininnut sanallakaan minkälaisia petoja näillä seu-duilla liikkui. Mariam yritti parhaansa mukaan olla ajattelematta susia ja karhuja.

Metsä muuttui hetkeksi musteenmustaksi, kun paksu pilvi lipui täysikuun eteen. Tuuli ulisi, ja puiden ja aluskasvillisuuden seasta kuului ääniä ja rasahduksia, joiden aiheuttajaa Mariam ei halunnut sen enempää saada selville kuin kohdata. Metsä oli mäntyvoittoinen, ja kapeaa polkua ympäröivät varvut ja kanervat. Mariam seisahtui ja tunsi kylmät väreet ihollaan, kun jokin lintu päästi pahaenteisen huudon. Hän katsoi älypuhelintaan, jolle oli ladannut Vasilin antaman kartan ja kohdan mistä raja piti ylittää. Hänen täytyisi pysytellä suurehkon kallioalueen ja pellon välissä Venäjältä Suomen puolelle kulkevan kapean metsävyöhykkeen sisuksissa.

Raja pitäisi ylittää Mylly-nimisen paikan kaakkoispuolelta ja sen jälkeen edessä olisi vielä lähes kymmenen kilometrin kävelymatka Vainikkalan kylän liepeille, missä venäläisen organisaattorin lupaama kyyti odottaisi. Jos odottaisi. Hän luotti pelkällä Vasili-nimellä esittäytyneeseen ammattirikolliseen yhtä paljon kuin sokeriveneeseen. Mutta mies

oli kyllä kyennyt järjestelemään hänelle ja viidelle muulle Afganistanista paenneelle piruparalle kyydityksen Kabulista Turkmenistaniin sekä lennot Ašgabatista Istanbuliin ja sieltä Pietariin. Sen jälkeen eräs Vasilin pelottavan näköinen ja töykeä käskyläinen oli ajanut hänet pari tuntia sitten, keskiyön jälkeen, hiekkateitä pitkin muutaman kilometrin päähän rajasta ja passittanut yksin kohti Suomea. Koko matkapaketin hinta lentoineen ja muine kuljetuksineen oli ollut vain 1000 dollaria, millä hinnalla Vasili ei ikimaailmassa saisi katettua edes kulujaan. Oli ilmiselvää, että joku tuki miehen toimintaa avokätisesti, todennäköisesti Venäjän valtio. Mariamille ja hänen miesystävälleen Villelle 1000 dollaria tosin oli sekin suuri määrä rahaa.

Mariam astui kuivan oksan päälle ja säikähti itse aiheuttamaansa rasahdusta niin että hypähti kuin sähköshokin saaneena. Samassa hän huomasi edessään kyltin, jossa oli kyrillistä kirjoitusta. Hän päätteli tulleensa rajavyöhykkeelle. Mariam henkäisi raskaasti, istuutui kaatuneen kelon päälle ja kaivoi reppunsa sivutaskusta vesipullon. Hän rohkaisi itseään kertaamalla mielessään, miksi oli tähän hulluuteen ryhtynyt. Ville odotti häntä Espoon Kauklahdessa. Jos hänkin pystyisi asettumaan sinne, he saisivat vihdoinkin ja viimein elää yhdessä, ja kuka tietää, vaikka perustaa perheen.

Katkeria hymy kohosi Mariamin kasvoille. Hän oli saanut ensimmäisen vankeustuomionsa kesällä 2024, vain hiukan ennen kuin oli ollut aikeissa matkustaa äitinsä kanssa Villen luokse Suomeen. Hän ja sadat muut kabulilaisnaiset olivat osoittaneet mieltään vuonna 2021 valtaan palanneen Taliban-hallinnon toimia vastaan. Taliban oli tuominnut hänet vankeuteen valtion vastaisista rikoksista ja yllytyksestä terrorismiin, pelkästään siksi, että hän oli osallistunut Talibanin vastustavaan mielenosoitukseen.

Mariam sibi kiehasti. Hän jos kuka pystyisi selviytymään tästäkin haasteesta. Mariam nousi seisaalleen ja jatkoi matkaansa kapealla metsäpolulla. Tummat ajatukset pyörivät mielessä. Laittomana maassa oleskelijana, pappertomana, hän joutuisi tekemään Suomessa ties minkälaisia hanttihommia. Villen työkyvyttömyyseläke ei riittäisi kolmen ihmisen elättämiseen. Mariam oli valmistunut Kabulin yliopistosta luokanopettajaksi ja puhui hyvin englantia; Afganistanin koululaitos oli toiminut varsin kelvollisesti siihen saakka, kunnes Taliban oli sotkenut kaiken. Mutta koulutustaan vastaavista töistä hänen olisi Suomessa turha edes unelmoida.

Mariam ei kaikesta huolimatta katunut tippaakaan, että oli noussut kapinoimaan sitä vastaan, kuinka Talibanin johtama Afganistanin islamilainen emiraatti kohteli naisia. Kaapattuaan vallan Taliban oli perustanut ”siveellisyyden levittämisen ja paheiden estämisen ministeriön”. Afganistanista oli tullut maailman ainoa valtio, missä tytöt ja nuoret naiset eivät saaneet käydä sen enempää koulua kuin yliopistoakaan. Nykylakien mukaan naiset saivat liikkua ulkona vain miespuolisen saattajan, *mahramin*, seurassa ja naisten oli peitettävä vartalonsa ja kasvonsa julkisilla paikoilla houkutusten välttämiseksi. Vaatetus ei saanut olla tiukkaa, ohutta tai lyhyttä. Naisten oli peitettävä itsensä kaikkien tuntemattomien miespuolisten henkilöiden sekä kaikkien ei-muslimien edessä. Koska naisen ääni oli Talibanin lakien mukaan yksityinen, naisia ei saanut kuulla yleisillä paikoilla laulamassa, puhumassa kovaan ääneen, lausumassa tai lukemassa. Naiset eivät saaneet katsoa miehiä, jotka eivät olleet heille sukua perheen tai avioliiton kautta. Naisilta oli kielletty myös musiikin soittaminen, yksin matkustaminen sekä oleskelu samassa tilassa ei-sukua olevien miesten kanssa.

Talibanin mielipuolisten lakien ja säännösten rikkomisesta oli viime vuosina rankaistu kovalla kädellä jo tuhansia naisia.

Mariam in mieliala tummui entisestään hänen ajattellessaan Heratin vankilassa viettämiään aikoja: vankeja oli kidutettu, herjattu ja nöyryytetty kaikin ajateltavissa olevin tavoin. Ensimmäisen tuomionsa kärsittyään viime vuoden keväällä hän oli lopultakin päässyt matkustamaan äitinsä kanssa Villen luokse Suomeen. Elämä oli kuitenkin hymyillyt vain parin kuukauden ajan, kunnes hän sai kielteisen päätöksen sekä turvapaikka- että oleskelulupahakemukseensa ja hänet palautettiin takaisin Afganistaniin. Maahanmuuttoviraston mukaan hänen ensimmäinen vankeustuomionsa Afganistanissa oli vaikuttanut ratkaisuun merkittävästi. Äidille sen sijaan myönnettiin turvapaikka, koska tämä oli avustanut isän kanssa Talibania vastaan taistellutta Pohjoista liittoa. Äidin palauttamisen katsottiin saattavan hänet hengenvaaraan. Nyt äiti oli saanut asua Suomessa Villen luona jo toista vuotta.

Afganistaniin palattuaan Mariam sai uuden, vuoden pituisen vankeustuomion. Sillä kertaa Taliban oli syyttänyt häntä maasta poistumisen takia epäisänmaallisesta käytöksestä. Mariamia puistatti, kun Omidin, Heratin vankilan vartijoista kaikkein sadistisimman mielipuolen, kasvot piirtyivät hänen mieleensä. Olot olivat olleet epäinhimilliset, ruoka ala-arvoista, saniteettitarvikkeista ei ollut tietoaakaan ja vartijat olivat käyttäneet väkivaltaa päivittäin. Eikä Mariam ollut saanut pitää yhteyttä perheeseensä.

Mariam pysähtyi ja kyykistyi nähdessään edessään kirkaassa kuunvalossa kylpevän paljaaksi hakatun aukion. Oikealla puolella oli suuri tasainen kallio ja vasemmalla avautui avara peltoalue. Suoraan edessä, rajavyöhykkeen takana, jatkui sekametsä. Mariam katsoi puhelimeltaan Vasilin karttaa - hän oli oikeassa paikassa.

Kuivat risut ja lehdet rapsahtelivat jalkojen alla, kun Mariam säntäsi juoksuun. Paljaaksi hakattu, jyrkästi alamakeen johtava rajavyöhyke oli vain joidenkin kymmen-ten metrien levyinen, mutta juoksumatka tuntui maratonin pituiselta. Maitohapot iskivät väsyneen Mariamin jalkoihin, mutta hän jatkoi juoksuaan, kunnes pääsi metsän suojiin. Sitten hän kyykistyi vetämään henkeä ja näki edessään kel-taisen kyltin, jossa komeili varoittava punainen kämmen ja mustilla kirjaimilla viidellä eri kielellä kirjoitettu teksti: SEIS, STOP. *Rajavyöhyke. Pääsy ilman lupaa kielletty.*

Samassa Mariamin sydän jätti lyönnin väliin – juoksu-askelia! Ja vaimea moottorin ääni. Oliko joku hänen peräs-sään? Hän pidatti hengitystään ja katsoi männynrunkojen lomasta rajavyöhykettä halkovan kallion suuntaan. Hän näki pitkän ja rotevan miehen, joka juoksi raskain askelin kuun valaisemalla tummalla ja paljaalla kivitasangolla. Mie-hen takana, ilmassa, leijui drooni.

Laukauksen kajahdus sai Mariamin painumaan entistä matalammaksi. Sydän takoi. Hän katsoi, kuinka mies kaatui juuri kallion jyrkänteelle saapuessaan. Ja putosi usean met-rin matkan!

Kuka laukauksen oli ampunut – se oli tullut Venäjän puo-lelta rajavyöhykettä. Mitä helvettiä oli tekeillä? Mariam siir-tyi paksun männynrungon taakse ja nousi seisaalleen. Hän painoi nyrkin suulleen nähdessään, kuinka loukkaantu-nut mies lähti ryömimään rajavyöhykeaukion poikki. Mil-tei puoleenväliin aukiota selvinnyt mies oli loukkaantunut pahoin, pystyi hädin tuskin laahaamaan itseään käsivoi-min eteenpäin. Kallioiden suunnasta kuuluva moottorin ääni voimistui. Mariam näki kuinka mies otti repun seläs-tään, pyöritti sitä muutaman kerran päänsä yläpuolella ja sinkautti sen sitten kaikilla voimillaan hänen suuntaansa.

Reppu putosi aukean laitaan, vain viiden metrin päähän Mariamista.

Päätös syntyi kuin itsestään. Mariam säntäsi repun luokse ja tarttui siihen samalla hetkellä, kun kallion suunnasta kuului jarrujen kirskahdus. Hän ehti nähdä suurirenkaisen maastoajoneuvon, joka seisahtui kallion reunalle.

Mariam singahti takaisin metsän suojiin ja jatkoi juoksuun. Hän ravasi eteenpäin kovempaa vauhtia kuin mihin oli tiennyt pystyvänsä. Sitten kajahti toinen laukaus. Ja kolmas.

ENSIMMÄINEN OSA

Timantit

30. ELOKUUTA – 1. SYYSKUUTA

1.

SUNNUNTAI 30. ELOKUUTA / MYLLY, SUOMEN JA VENÄJÄN RAJAVYÖHYKE

Arvo Teräväinen istui taitettavalla retkijakkaralla Myllynimisen paikan kaakkoispuolella aivan Suomen ja Venäjän rajavyyhykkeen tuntumassa. Tänä viikonloppuna hän oli tullut tarkkailemaan ufoja, tai uapeja eli tunnistamattomia ilmailmiöitä, juuri tähän korpeen, koska eräs lähistöllä asuva tattimetsällä ollut maatalouslomittaja oli tehnyt täällä pari päivää sitten kiinnostavan havainnon. Nainen oli ilmoittanut Suomen Ufotutkijoiden ufohavaintotietokantaan nähneensä ilmassa 6-7 himmeätä, keltaoranssia kiekkoa, jotka olivat edenneet huimaavaa vauhtia Venäjän puolelta Suomeen ja sitten takaisin. Kiekot olivat lentäneet muodostelmassa, mutta kykenivät liikkeisiin ja nopeuteen, joihin mikään ihmisen rakentama ilma-alus ei havainnon tekijän mukaan ikimaailmassa pystyisi.

Teräväinen tarttui termospulloonsa ja täytti kuksansa maitokahvilla. Sisuksissa väreili sama voimaannuttava odoituksen tunne kuin aina hänen ollessaan "ufometsällä". Hän oli suhtautunut ufoihin epäilevästi koko elämänsä ajan, kunnes näki viime vuosikymmenen lopulla Yle Areenasta dokumentin, jonka mukaan Yhdysvaltain laivaston hävittäjälentäjät olivat raportoineet vuosien 2014 ja 2015 aikana lukuisista

selittämättömistä havainnoista USA:n itärannikolla. Hänen uteliaisuutensa ufoilmiöitä kohtaan kasvoi vuonna 2020, kun New York Times -sanomalehti julkaisi nettisivuillaan videon, jolla USA:n laivaston hävittäjälentäjien kuvaamat tunnistamattomat ilma-alukset tekivät liikkeitä, joihin mikään ihmisen rakentama laite ei olisi pystynyt.

Vuonna 2021 Teräväinen alkoi toden teolla vakuuttua siitä, että älyllistä elämää oli muuallakin kuin maapallolla: silloin Pentagon vahvisti aidoksi videoita, joilla pyramidin muotoiset kohteet leijuivat Kalifornian rannikolla seilanneen ohjus-hävittäjä *USS Russellin* yllä. Samana vuonna eräs yhdysvaltalaispilotti totesi amerikkalaisessa ajankohtaisohjelmassa kohdanneensa tunnistamattomia lentäviä ilmiöitä miltei joka päivä viimeisten muutaman vuoden ajan. Ja myöhemmin vuonna 2021 Pentagon julkaisi yhdeksänsivuisen raportin hävittäjälentäjien vuosien 2004 ja 2021 välillä tekemistä 144:stä uap-havainnosta, joita se piti mahdollisena uhkana USA:n kansalliselle turvallisuudelle.

Kaikkein uskomattomimpana löytämistään tiedoista Teräväinen piti sitä, että USA:n ilmavoimien entinen tiedustelupuseeri David Grusch todisti vuonna 2023 Yhdysvaltain edustajainhuoneen kuulemistilaisuudessa valan velvoittamana, että liittovaltiolla oli hallussaan useita vieraiden sivilisaatioiden valmistamia ilma-aluksia ja niiden miehistöihin kuuluneiden olioiden ruumiita. Teräväinen oli liittynyt Suomen Ufotutkijat ry:n jäseneksi heti Gruschin todistajanlausunnosta luettuaan.

Kun kahvikuksa oli jälleen kerran tyhjä, Teräväinen oli kuulevinaan rajan suunnasta ääniä ja kääntyi kameransa puoleen. Canon EOS-1D X MARK III -kamera oli jokaisen ufokuvaajan haave, vaikka hän olikin ostanut laitteen käytettynä. Kameraan kiinnitetty EF-superteleobjektiivi, jonka polttoväli

oli peräti 1200 millimetriä, oli puolen metrin pituinen ja painoi kuin synti. Käsivaralta Teräväisen hirviövekotinta ei olisi käyttänyt painonnostajakaan, mutta jalustalle asetettuna laitekokonaisuus toimi kuin unelma. Hän kykenisi ottamaan partaveitsenteräviä potetteja satojenkin metrien päästä. Mutta ensin ufo tai uap täytyisi paikantaa.

Samassa ilmassa kiiri laukauksen ääni. Teräväinen sävähti niin, että oli vähällä pudota jakkaraltaan ja kaataa kolmijalan. Hän käänsi kameransa suuntaan, josta uskoi tulituksen äänen kantautuneen, ja tuijotti näyttöä henkeään pidätellen. Teräväinen älähti nähdessään, kuinka roteva mies putosi usean metrin matkan kalliojyrkänteeltä kivikkoon. Teki pahaa katsoa, kuinka tämä yritti kiskoa itseään kourillaan eteenpäin.

Teräväisen teki mieli juosta auttamaan ampumisen uhria, mutta hän tajusi, että saattoi itsekkin olla vaarassa. Laukauksen oli täytynyt tulla Venäjän puolelta rajaa. Hän katsoi kameransa näytöltä, kuinka loukkaantunut, maassa möyrivä mies linkosi reppunsa poikki rajavyöhykkeen.

Ja joku riensi hakemaan sen! Nuorehko nainen.

Automaattitarkennuksen ultraäänimoottori kehräsi kuin kissanpentu Teräväisen zoomatessa kuvaa tarkemmaksi. Naisen hiukset olivat hiekanväriset, ja kuun valossa iho näytti päivettyneeltä. Kalliolta pudonnut mies makasi liikkumattomana maassa, kun nainen singahti takaisin metsän suojiin Suomen puolelle rajavyöhykettä.

Arvo Teräväisen kädet tärisivät, kun hän kuuli ensin ajoneuvon moottorin äänen ja sitten räjähtävän äänekkään laukauksen...

2.

SUNNUNTAI 30. ELOKUUTA / HELSINKI

Arto Ratamo puuskutti kuin ravihevonen astuessaan hiki-senä Korkeavuorenkadun kerrostaloasuntonsa eteiseen. Hän oli käynyt Kaivopuistonrannassa lenkillä jo nyt aamu-päivällä, koska säätiedotus oli luvannut päivän lämpenevän helteiseksi. Ratamo selasi Polar Grit X2 Pro -urheilukellonsa suoritustietoja tyytyväisenä: keskisyke, EKG ja vauhti näytti-vät hyviltä, hänen tyttärensä ilahtuisi. Nelli oli siinä määrin huolissaan isänsä kolesterolitasosta ja verenpaineesta, että tarkkaili hänen harjoitteluaan. Nelli hänelle huipputaso-n urheilukellon oli runsas vuosi sitten syntymäpäivälahjaksi hankkinutkin. Ratamon kellopuuhat keskeytyivät, kun Nel-lin äidinäidin lesken Jussi Ketosen Musti-koira hyökkäsi lipo-maan hänen hiestä suolaista säärtään.

”Onko kaikki hyvin?” havaijinpaitaan ja henkseleiden kannattamiin mustiin collegehousuihin pukeutunut, keit-tiöstä ilmestynyt Ketonen kysyi. Supon eläkkeellä oleva ex-päällikkö jatkoi lautanen käsissään matkaansa olohuonee-seen Ratamon vastausta odottamatta.

”Mitä se nyt meillä toimittaa?” Ratamo kysyi Nelliltä astut-tuaan keittiöön. Jussi Ketonen asui tätä nykyä samassa talossa kuin Ratamot, kerrosta alempana, ja kutsui itsensä vierailulle lähes päivittäin.

”Sen jutuista tajuaa päivä päivältä vähemmän”, Nelli sanoi päättään pudistellen. ”Höpisi jotakin kryoniikasta ja kyseli syväjäädetyksen eettisistä ongelmista. Arveli, että psyykan opiskelijana mulla olisi siitä joku näkemys.”

Ratamo naurahti kuivasti ja talsi sitten kylpyhuoneeseen. Suihkun ja parranajon jälkeen hän kuivasi itsensä huolimattomasti, nieli kolesterolin-, sepelvaltimotauti- ja verenpainelääkkeensä, pukeutui kauhtuneeseen kylpytakkiinsa ja suki lyhyet tummat hiuksensa ruotuun.

Noudettuaan keittiöstä tuopillisen vissyä Ratamo tukahdutti mieleensä nousevan venyttelykehotuksen ja asettui mukavaan asentoon olohuoneensa pehmeälle itämaiselle matolle. Ketonen katseli jotakin Alaskaan sijoittuvaa tosi-tv-ohjelmaa.

”Onkos sinulla muuten testamentti tehty?” Ketonen kysyi.

Ratamo yllättyi niin ettei saanut hetkeen sanaa suustaan. Oliko mies sairastunut? Hän kääntyi katsomaan Ketosta. ”Sel-lainenko pyörii mielessä näin loppukesäisenä sunnuntai-aamupäivänä?”

”Jo vain”, Ketonen sanoi vakavan näköisenä.

”Sain sen, testamentin, itse asiassa vuosien tuumailun jälkeen korona-aikana tehtyä”, Ratamo sanoi. ”Ei ollut suuria ongelmia, kun perillisiä on vain yksi. Ja jonkin verran muistin avustusjärjestöjäkin.”

”Tiedätkö mitään kryoniikasta?” Ketonen kysyi innostusta äänessään.

”Syväjäädetyksestä”, Ratamo sanoi. ”Hyvin vähän, jos sitäkään. Eikös se ole lähinnä amerikkalaisten miljonäärien harrastus?”

Ketonen naurahti. ”Ei enää aikoihin. Ja syväjäädetyks on oikeastaan huono sana. Solujen jäätymistä pyritään nimenomaan välttämään. Tarkka termi olisi ennemminkin kryoninen säilöminen. Kryoniikalla tarkoitetaan organismien

säilömistä vahingoittumattomana äärimmäisen alhaisen lämpötilojen avulla. Kun ihminen todetaan kuolleeksi, aloitetaan erikoinen operaatio, jota kutsutaan biostaasi-protokollaksi.”

Ratamo katsoi Ketosta kulmat koholla.

”Ensin keho jäähdytetään kylmällä vedellä ja jäällä noin kymmeneen celsiusasteeseen. Sitten verisuonistoon ruiskutetaan hepariinia, joka estää veren hyytymisen, ja lopulta veri huuhdotaan pois ja korvataan jäänestoaineilla. Niiden tarkoitus on estää kudosis- ja solurakenteita hajottavien jääkiteiden syntyminen. Ja sitten potilas vain pakataan erikoisvalmistukseen kuljetuslaatikkoon säilöntäaineiden kera ja lennätetään Yhdysvaltoihin, Sveitsiin tai minne tahansa, riippuu siitä minkä maalaiselta firmalta palvelun ja säilytyksen ostaa. Perillä kehon lämpötila lasketaan nestemäisen tyyppien avulla 196 pakkasasteeseen: siinä kylmyydessä ruumiin hajoaminen pysähtyy käytännössä kokonaan. Aivot vitrifioituvat, eli menevät lasimaiseen tilaan.”

Ratamo rypisti otsaansa. ”Ja sittenkö vain joskus tulevaisuudessa kroppa sulatellaan?”

”Näinpä”, Ketonen vahvisti totisena. ”Kryoniikan tavoite on säilöä ihminen odottamaan aikaa, jolloin kuolemaan johtanut vamma tai sairaus osataan parantaa. Ei ihmisiä ehkä koskaan pystytä herättämään henkiin, mutta se mitä nykyisin pidetään kuolleena, osataan ehkä tulevaisuudessa elvyttää. Tai ainakin osa menehtyneestä ihmisestä: esimerkiksi aivojen informaatiota, muistoja, palanen hänen persoonallisuuttaan... Kyllähän lääketiede kehittyy jatkuvasti. Ajattele, että kun ihminen sata vuotta sitten lakkasi hengittämästä ja lyyhistyi maahan, peli oli pelattu. Sitten keksittiin, että henkilö voidaan elvyttää painelemalla rintakehää. Nyt se on ihan perusjuttuja lääketieteessä.”

”Totta.” Ratamon oli pakko myöntää, että tällä kertaa Ketonen puhui vain puolittain puuta heinää.

”Otetaan esimerkiksi ruotsalainen Anna Bågenholm, joka upposi hiihtoretellä jäihin vuonna 1999. Naisen sydän oli ollut pysähdyksissä useita tunteja, ennen kuin hänet saatiin toimitettua sairaalaan. Kehon lämpötila oli muistaakseni laskenut alle 14 asteen. Elintoimintoja oli kuitenkin jäljellä, joten lääkäri aloitti elvytyksen: veret imettiin ulos, lämmitettiin ja pumpattiin takaisin kroppaan. Ja Bågenholm säilyi hengissä ja kuntoutui melkein entiselleen. Sama kylmyys, joka pysäytti naisen sydämen, esti hänen aivojaan vaurioitumasta. Kuka tietää mihin lääketiede parinkymmenen vuoden kuluttua pystyy.”

Ratamo nyökytti päätään. ”Mitäs se lysti maksaa?”

”Aivojen säilöntä kustantaa alle satatuhatta euroa, ja siitä hinta sitten nousee palvelupaketin sisällön mukaan”, Ketonen totesi. ”Minulla kun ei ole noita rintaperillisiä, niin harkitsen vakavasti. Käärinliinassa ei ole taskuja.”

Ratamo oli aikeissa vastata, kun Ketonen sai tarpeekseen Alaska-ohjelmasta ja valitsi kanavan, jolla oli juuri alkanut uutislähetys.

Etelä-Karjalassa, Lappeenrannan Ylämaan alueella epäillään tapahtuneen viime yönä valtionrajarikos. Rajavartiolaitos sai aamulla useita ilmoituksia, joiden mukaan rajavyöhykkeeltä kuultiin yöllä laukauksia. Lähistöllä asuvan paikkakuntalaisen mukaan rajavyöhykkeeltä kantautui yöaikaan myös moottoriajoneuvon ääniä. Kaakkois-Suomen rajavartiolaitos ja poliisi tutkivat tapausta...